

**Міністерство освіти і науки України
Інститут проблем виховання НАПН України
Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді**

Зліт натуралістів України

**Форум педагогів-позашкільників
«Позашкільна освіта у розвитку
держави: досвід та перспективи»**

до 90-річчя юннатівського руху в Україні

Збірник методичних матеріалів

16-17 вересня 2015 р.

м.Київ

УДК 376-056.45 (477)(06) «2015»
ББК 74.200.587 (4 Укр)

*Рекомендовано до друку засіданням кафедри
методики позакласної та позашкільної роботи
Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді
(Протокол № 3 від 8 липня 2015 року)*

Форум педагогів-позашкільників «Позашкільна освіта у розвитку держави: досвід та перспективи» (до 90-річчя юннатівського руху в Україні), 16-17 вересня 2015 р.: [збірник методичних матеріалів / за заг. редакцією доктора педагогічних наук, професора В.В. Вербицького]. – Київ: «НЕНЦ», 2015. – 228 с.

Укладач:

Оленів О.М., методист НЕНЦ

У збірнику представлені методичні матеріали з досвіду роботи учасників Форуму педагогів-позашкільників «Позашкільна освіта у розвитку держави: досвід та перспективи», який пройшов в рамках Зльоту натуралістів України, присвяченого 90-річчю юннатівського руху в Україні.

Збірник носить практичний характер та стане у пригоді педагогам-позашкільникам, керівникам гуртків, вчителям і учням загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів, викладачам і студентам вищих навчальних закладів.

Матеріали збірника відтворено з авторських оригіналів, поданих до оргкомітету. Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів та посилань несуть автори методичних розробок.

УДК 376-056.45 (477)(06) «2015»
ББК 74.200.587 (4 Укр)

© НЕНЦ, 2015

ЗМІСТ

Підручникотворення для позашкільної освіти — шлях до освітніх реформ	7
Вербицький Володимир Валентинович	
Екоосвіта для збалансованого розвитку як напрям модернізації навчальних програм з позашкільної освіти	14
Драган О.А.	
Дитячий громадський екологічний рух – перші кроки молоді на шляху громадянської зрілості.....	18
Радченко Тамара Дмитрівна	
Учнівські лісництва – сьогодення екологічного виховання в системі позашкільної освіти України	23
Бойко Євгенія Олексіївна	
Нетрадиційні форми організації безперервної освіти педагогів в позашкільному навчальному закладі	27
Козленко Валентина Панасівна	
Позашкільний освітній округ – відповідь на виклики сьогодення на Луганщині.....	39
Яковлев Володимир Афанасійович	
Організація методичної роботи в позашкільному навчальному закладі еколого-натуралістичного напрямку	46
Сусахіна Людмила Володимирівна	
Роль позашкільної освіти у формуванні єдиного освітнього простору	52
Бедніна Віталій Григорович	
Позашкільна освіта – очима практика.....	57
Солонцова Інна Олександрівна	
Учнівське лісництво: досвід, проблеми, перспективи екологічної освіти і виховання гуртківців.....	68
Стукал Ніна Іванівна	
Сучасні технології природоохоронної, пропагандистської, та науково-дослідницької роботи в Дорогинському учнівському лісництві	71
Стукал Ніна Іванівна	

Проблема формування ціннісних орієнтацій вихованців у гуртках гуманітарного напрямку позашкільних навчальних закладів 74

Бойко Анна Едуардівна

Концепція етнокультурного виховання учнів засобами декоративно-ужиткового мистецтва у позашкільному навчальному закладі 77

Корнієнко Анна Володимирівна

Виховні пріоритети та значення діяльності позашкільних навчальних закладів у сучасних умовах 86

Литовченко Олена Віталіївна

Формування у старшокласників цінності сімейного спілкування 91

Мачуська Ірина Миколаївна

Теоретичний аналіз поняття особистісної цінності 95

Мачуський Валерій Віталійович

Зміст і методи набуття соціального досвіду вихованцями позашкільних навчальних закладів 99

Сафронова Лариса Борисівна

Національно-патріотичне виховання учнів в умовах східного регіону України 104

Просіна Ольга Володимирівна

Розвиток професійної компетентності педагога позашкільного навчального закладу 107

Роль позакласної роботи у формуванні екологічної культури школярів 110

Сподарик Світлана Олександрівна

Сучасні підходи до формування інноваційної моделі позашкільного закладу еколого-натуралістичного напрямку 113

Драгомирецька Ольга Авксентіївна

Марко Озерний. Славне минуле юних натуралістів Верхньодніпровщини 118

Ядерна Юлія Василівна

Формування екологічної свідомості особистості у позашкільному соціокультурному середовищі 129

Тихенко Лариса Володимирівна

Інноваційні можливості підручників нового покоління як засіб для створення сучасного освітнього середовища системи позашкільної освіти еколого - натуралістичного профілю..... 134

Суть професійної компетентності педагога-позашкільника..... 139

Гудзик Тамара Василівна

Розвиток обдарованості вихованців Тернопільського обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді 142

Герц Іван Іванович

Кухарська Тетяна Анатоліївна, ... 142

Шум'як Наталія Романівна

Комунальний заклад «Чернігівська обласна станція юних натуралістів» в єдиному освітньому просторі області 148

Трегубова Людмила Анатоліївна

Соціокультурна діяльність у позашкільній освіті та дитячий громадський рух 153

Поркуян Олег Вікторович

Проблеми екологічної освіти і виховання молоді у контексті сталого (стійкого, збалансованого) розвитку..... 160

Геревич Олександр Васильович

Формування нового змісту екологічного навчання в гуртках позашкільних навчальних закладів..... 166

Матвієвська Оксана Володимирівна

Формування дослідницької компетентності учнів Малої академії наук України 171

Сьома Світлана Олексіївна

Підготовка педагога-позашкільника до роботи з інтелектуально обдарованою молоддю як одна з ланок його професійної компетентності 178

Шевчук Світлана Іванівна

Науково-педагогічні аспекти програмно-методичного забезпечення освітньої діяльності еколого-натуралістичного напрямку в профільному навчально-виховному закладі Хмельниччини..... 183

Климчук Василь Васильович

Зотова Олена Василівна

Підготовка кадрів і розвиток професійної компетентності педагога позашкільного навчального закладу 188

Давиденко Людмила Василівна

Партнерські зв'язки комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» із загальноосвітніми, вищими навчальними закладами та науковими установами 191

Кульчицька Ольга Іванівна

Кийко Андрій Олександрович

Організація роботи гуртка «Основи нанотехнологій» 196

Паєнтко Вікторія Василівна

Розвиток професійної компетентності педагогів в позашкільному закладі 200

Ткаченко Тетяна Василівна

Пріоритетність застосування інноваційних технологій у позашкільлі (з досвіду роботи міжшкільного екологічного музею м. Дніпродзержинська) 205

Гаврилюк Антоніна

Учнівське самоврядування як складова системи державно-громадського управління позашкільним навчальним закладом 215

Троц Марта

Екологізація дослідницької діяльності учнівської молоді у взаємодії позашкільного закладу і об'єктів природно - заповідного фонду 219

Палічева Галина Віталіївна

Програмно-методичне забезпечення освітньої діяльності в позашкільних закладах еколого-натуралістичного напрямку 222

Дьяченко В.В.

Розвиток соціальної активності учнівської молоді засобами еколого-натуралістичної освіти (з досвіду роботи Миколаївського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді) 226

Троїцька Т.Б.